

**Høgskolen
i Innlandet**

Opphavsrett: © [Yann Forget](#) / [Wikimedia Commons](#)

Professor Morten Walløe Tvedt,
Høgskolen Innlandet

Høgskolen
i Innlandet

DEN 15. NASJONALE
HELSE RETT § KONFERANSEN
2024

Nytt om internasjonale
konvensjoner

DEN 15. NASJONALE
HELSERETT § KONFERANSEN
2024

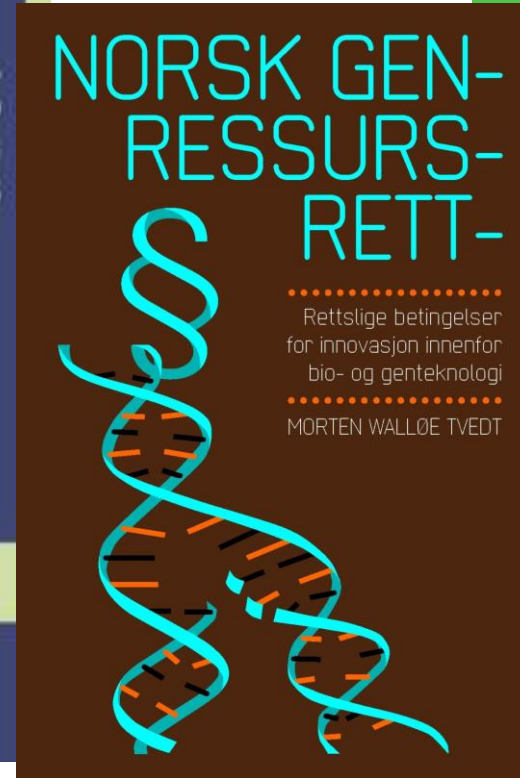
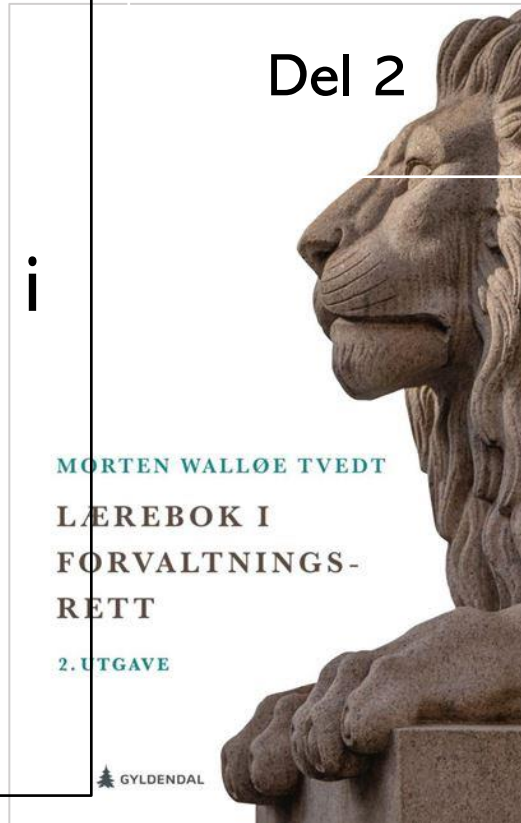
Nytt om internasjonale
konvensjoner

Global rettsutvikling på helserettens
område med særlig vekt på WHO:
mellom overnasjonalitet og demokratiske
prosesser

Ny bok i statsrett:

Norsk statsrett i en global og europeisk rettsorden

Del 1

Høgskolen
i Innlandet

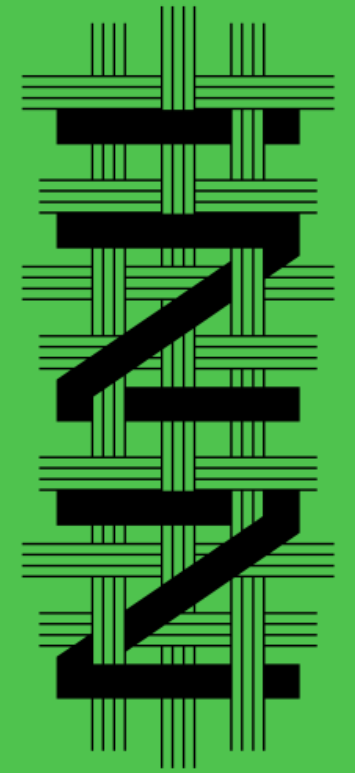
Morten Walløe Tvedt, professor

Litt om min bakgrunn

- Kontraktsrett innenfor bioteknologi
- Patentrett til oppfinnelser innenfor bioteknologi medisin
- Internasjonal rett og gjennomføring av den i nasjonal rett
- Forvaltningsrett
- Statsrett i skjæringspunktet til europeisk og global rett

- Neste bok: Property rights in humans – hvem eier det genetiske materialet i mennesket?

Morten Walløe Tvedt, professor

Høgskolen
i Innlandet

To parallelle prosesser i WHO:

■ Utkast til Pandemitraktat (INB)

- [Bureau's text of the WHO convention, agreement or other international instrument on pandemic prevention, preparedness and response \(WHO CA+\)](#)

Nylig publisert en **re-forhandlet dokument** som viser hva statene er uenige om. Mer åpenhet enn vanlig.

■ Endringsforslagene i Den internasjonale helseregulering (WGIHR)

- [WHO | Working Group on Amendments to the International Health Regulations \(2005\)](#)
- [International Health Regulations \(2005\) – Third edition \(who.int\)](#)

Ingen tekst publisert siden desember 2022, **helt uvanlig** i internasjonale forhandlinger

Komplisert jus som må ses i sammenheng med eksisterende regler

Tema for de to forhandlingene

■ Pandemitraktat (INB)

- [Overvåkning av utbrudd og info-delning](#)
- [Utvexling av patogener](#)
- [Teknologioverføring, leveringslinjer og fordeling av medisin og vaksine](#)
- [Forsknings samarbeid og utvikling](#)
- [One Health: human helse, dyrehelse og miljø sett i sammenheng](#)

■ Endringsforslagene i Den internasjonale helseregulering (WGIHR)

- [Alternative smitteverntiltak; oppfølging av landenes gjennomføring;](#)
- [Samarbeide om rapportering](#)
- [Regionale helsekriser – I tillegg til globale helsekriser](#)
- [Oppfølging av hva landene har gjort](#)
- [...](#)

Tema for de to forhandlingene

■ Pandemitraktat (INB)

- [Overvåkning av utbrudd og info-delning](#)
- [Utvexling av patogener](#)
- [Teknologioverføring, leveringslinjer og fordeling av medisin og vaksine](#)
- [Forsknings samarbeid og utvikling](#)
- [One Health: human helse, dyrehelse og miljø sett i sammenheng](#)

■ Endringsforslagene i Den internasjonale helseregulering (WGIHR)

- [Alternative smitteverntiltak; oppfølging av landenes gjennomføring;](#)
- [Samarbeide om rapportering](#)
- [Regionale helsekriser – I tillegg til globale helsekriser](#)
- [Oppfølging av hva landene har gjort](#)
- [...](#)

Forbehold:

Forslagene som er gjenstand for analyse kan tenkes:

- å aldri bli vedtatt,
- allerede ha blitt endret
- allerede ha blitt fjernet som forslag

Sammenhengen mellom mange små endringer som totalt sett utgjør en stor endring.

Overføring av beslutningskompetanse til internasjonale organer

- Skjer i økende omfang og tempo
- Står aldri skrevet i en folkerettslig avtale at avtalen overfører kompetanse. Det er et tolkningsspørsmål.
- I ACER-saken HR-2023-2030-P avsnitt 144 til 243 diskuterer Høyesterett om ulike artikler innebærer suverenitetsoverføring ([HR-2023-2030-P - Lovdata Pro](#))

Smittevernloven § 1-2 fjerdeledd

§ 1-2. *Lovensvirkeområde*

«Lovens bestemmelser gjelder med de begrensninger som er anerkjent i folkeretten eller følger av overenskomst med fremmed stat.»

Straffeloven § 2: «Straffelovgivningen gjelder med de begrensninger som følger av overenskomster med fremmede stater eller av folkeretten for øvrig.»

Folkehelsenødssituasjon av internasjonal interesse:

“public health emergency of international concern” means an extraordinary event which is determined, as provided in these Regulations:

- (i) to constitute a public health risk to other States through the international spread of disease and
- (ii) to potentially require a coordinated international response;

- Beslattes av generaldirektøren (alene)
- Monkey pox juli 2022.

Smittevernloven § 1-3 nummer 3

§ 1-2. definisjoner

allmennfarlig smittsom sykdom: en sykdom som er særlig smittsom, eller som kan opptre hyppig, eller har høy dødelighet eller kan gi alvorlige eller varige skader, og som

- a) vanligvis fører til langvarig behandling, eventuelt sykehusinnleggelse, langvarig sykefravær eller rekonvalesens, eller
- b) kan få så stor utbredelse at sykdommen blir en vesentlig belastning for folkehelsen, eller
- c) utgjør en særlig belastning fordi det ikke fins effektive forebyggende tiltak eller helbredende behandling for den.

Monkey pox, M'pox, står på listen over allmennfarlige smittsomme sykdommer (fra 26.08.2022 til ennå).

Typer av tiltak II, IHR 2005 artikkel 18:

- kreve at noen **vaksineres** eller gjennomgår forebyggende behandling, «require vaccination or other prophylaxis»;
- plassere **mistenkt smittede under observasjon**/ folkehelseovervåkning, «place suspect persons under public health observation»;
- **innføre karantene** eller andre tiltak for mistenkt smittede personer, «implement quarantine or other health measures for suspect persons»;
- **innføre isolering** og behandling hvor det er nødvendig for berørte (smittede) personer, «implement isolation and treatment where necessary of affected persons»;

Smittevernloven § 4-3a

§ 4-3 a. *Forskrift om isolering, smittekarantene og andre begrensninger i bevegelsesfriheten*

Ved alvorlig utbrudd av en allmennfarlig smittsom sykdom, jf. [§ 1-3 nr. 3](#) og [4](#), kan Kongen, for å forebygge eller motvirke overføring av sykdommen, gi forskrift om

- a) **isolering** for smittede personer, jf. [§ 1-3 nr. 2](#), og
- b) **smittekarantene** for personer som har økt risiko for å være smittet av den allmennfarlige smittsomme sykdommen etter nærkontakt med en smittet eller antatt smittet person, eller annen smittekilde

Kongen kan i forskrift fastsette **andre begrensninger i bevegelsesfriheten** for personer som omfattes av første ledd, og nærmere krav til undersøkelser i forbindelse med, eller til erstatning for, isolering, smittekarantene eller begrensninger i bevegelsesfriheten

Artikkel 42 implementation of health measures:

«Health measures taken pursuant to these Regulations, **including the recommendations made under Article 15 and 16**, shall be **initiated and completed without delay** by all State Parties, and applied in a transparent, equitable and non-discriminatory manner. State Parties shall also take measures to ensure Non-State Actors operating in their respective territories comply with such measures.»

- “igangsatt og fullført uten opphold”

NEW Article 13A WHO Led International Public Health Response

States Parties recognize WHO as the guidance and coordinating authority of international public health response during public health Emergency of International Concern and **undertake to follow WHO's recommendations** in their international public health response.

- Påtar seg å følge anbefalinger

Article 13 Public health response:

1. Each State Party shall develop, strengthen and maintain, as soon as possible but no later than five years from the entry into force of these Regulations for that State Party, the capacity to respond promptly and effectively to public health risks and public health emergencies of international concern as set out in **Annex 1**. WHO shall publish, in consultation with Member States, **guidelines to support States Parties** in the development of public health response capacities.

Anneks 1 nummer 6 (a):

Public health preparedness response. The capacities: (a) Establish **governance structure** to manage a potential or declared Public Health Emergency of International concern.

- **Institusjonell kapasitet**

Article 4 Responsible authorities:

1. Each State Party shall **designate or establish an entity with the role of National IHR Focal Point** and the authorities **responsible** within its respective jurisdiction for the **implementation** of health measures under these Regulations. **WHO shall provide technical assistance and collaborate with States Parties in capacity building of the National IHR focal points and authorities upon request of the States Parties.**

Article 4 Responsible authorities:

NEW (1bis) States Parties shall / ALT may enact or adapt legislation to provide National IHR Focal Points with the authority and resources to perform their functions, clearly defining the tasks and function of then entity with a role of National IHR Focal Point in implementing the obligations under these Regulations.

- Forhåndsinnføre lover
- gjennomføre forpliktelser

Article 4 Responsible authorities:

1bis. In addition, each State Party should inform WHO about the establishment of its National Competent Authority responsible for overall implementation of the IHR that will be recognized and held accountable for the NFP's functionality and the delivery of other IHR obligations.

Article 44 Collaboration and assistance:

2. WHO shall collaborate with and promptly assist States Parties, in particular developing countries upon request, to the extent possible, in [...]

New (d) the formulation of laws and other legal and administrative provisions for the implementation of these Regulations;

- Assistere landene i å utforme lover og andre rettslige og administrative bestemmelser for gjennomføringen ...

Oppsummering

- Forhandling i hemmelighet
- IHR har prosedyrer for forslag: Forslag må fremsettes 4 måneder før vedtagelse
- Det har vært fremført argument om at disse fire månedene regnes fra desember 2022, da innspill ble innhentet.
- Ikke åpenhet om mandatet fra Regjeringen til de som forhandler

- Har det ikke vært noe innsyn i IHR siden desember 2022
- Det er også lagt opp til at når GS erklærer PHEIC skal medlemslandene iverksette tiltak «uten opphold»
- Endringene i smittevernloven som skjer under revisjonen som neste innlegg handler om, vil ha en side til de nye IHR.
- Så må man spørre seg om hvorfor smitteverntiltak skal tas globalt?
- Ulike situasjoner mellom land og innad i land

IHR article 3 Principles:

The implementation of these Regulations shall be ~~with full respect for the dignity, human rights and fundamental freedoms of persons~~ **based on the principles of equity, inclusivity, coherence and in accordance with their common but differentiated responsibilities of the States Parties, taking into consideration their social and economic development.**

- Internasjonale organisasjoner og binding til HR

Article 2 Scope and purpose:

The purpose and scope of these Regulations are to prevent, protect against, **prepare**, control and provide a public health response to the international spread of diseases **including through health systems readiness and resilience** in ways that are commensurate with and restricted to ~~public health risk~~ **all risks with a potential to impact public health**, and which **avoid unnecessary interference** with international traffic ~~and trade~~, **livelihoods**, **human rights**, and **equitable access to health products and health care technologies and know how**.

- “avoid unnecessary interference [...] human rights”
- Sammenhengen mellom disse to endringer

Takk for oppmerksomheten
morten.tvedt@inn.no

Professor Morten Walløe Tvedt, morten.tvedt@inn.no
Høgskolen Innlandet

Høgskolen
i Innlandet